

M.p. piątek 3 sierpnia 1945 r.

Rok.II. Nr.160 (436)

SPRAWY POLSKI W KOMUNIKACIE POGZDAMSKIM

Sowiety "załatwią" odszkodowania niemieckie dla Polski

M.p. 3.VIII. W komunikacie z konferencji w Poczdamie, ogłoszonym dziś w nocy, powiedziano m.in., że trzy mocarstwa stwierdzają z zadowoleniem fakt utworzenia tymczasowego polskiego rządu jedności narodowej. Trzy państwa gotowe są ułatwić powrót do Polski wszystkim Polakom z zagranicy. Komunikat przypomina, że tymczasowy rząd polski zobowiązał się przeprowadzić wolne wybory na zasadzie tajnego głosowania do którego dopuszczone będą bez żadnych ograniczeń wszystkie polskie partie demokratyczne. Zobowiązał się również, że przedstawiciele prasy zagranicznej korzystając będą na terenie Polski z pełnej swobody. Co do granic Polski na zachódzie komunikat podaje, że granica ta uregulowana zostanie przez przyszłą konferencję pokojową. Do czasu władze polskie administrować będą terytorium, położonym na zachód od linii, biegnącej od punktu leżącego na zachód od Świncjusia nad Bałtykiem wzdłuż Odry, zachodniej Nissy do granicy czechosłowackiej. W stosunku do propozycji Związku Sowieckiego włączenia do Sowietów Królewca i otaczającego to miasto okręgu prezydent St. Zjednoczonych i premier W. Brytanii oświadczyli, że popierać będą ten wniosek na konferencji pokojowej. Do czasu tej konferencji miasto Królewiec i jego okręg administrowane będą przez władze sowieckie. W części komunikatu, omawiającej sprawy odszkodowań niemieckich, powiedziane jest, że "rząd sowiecki zobowiązuje się pokryć żądania reparacyjne Polski wobec Niemiec".

POSTANOWIENIA KONFERENCJI "WIELKIEJ TRÓJKI"

M.p. 3.VIII. Poniżej podajemy ciekawsze wyjątki z komunikatu oficjalnego o uchwałach powziętych w Poczdamie, nie zamieszczone w dzisiejszej prasie porannej:

ODSZKODOWANIA NIEMIECKIE. 1) Pretensje reparacyjne Związku Sowieckiego pokryte będą przez przeniesienie do Sowietów z rosyjskiej strefy okupacyjnej w Niemczech urządzeń przemysłowych i innych dóbr materialnych. Ponadto Sowiety otrzymają majątek niemiecki, znajdujący się na Węgrzech, w Rumunii, Bułgarii i Finlandii oraz na okupowanym przez Sowiety terytorium Austrii. 2) Odszkodowania dla W. Brytanii, St. Zjednoczonych i innych państw pokryte będą z majątku niemieckiego; znajdującego się na terytorium stref okupacyjnych aliantów zachodnich, oraz z majątku niemieckiego znajdującego się w innych państwach z wyjątkiem wymienionych w punkcie poprzednim. 3) Ze strefy okupacji zachodniej Sowiety otrzymają 25% urządzeń fabrycznych i innych dóbr, które nie będą potrzebne gospodarstwu niemieckiemu, przestawionemu na stopę pokojową. Z tego za 15% rząd sowiecki dostarczyć będzie musiał równowartość w żywności i surowcach, 10% zaś otrzyma bez żadnej kompensaty. Specyfikacja urządzeń przemysłowych, stanowiących odszkodowania reparacyjne w zachodniej strefie okupacyjnej, przeprowadzona ma być w ciągu 6-ciu miesięcy, a wywiezienie tych urządzeń z Niemiec ukochzone ma być w ciągu 2-ech lat.

ZŁOTO NIEMIECKIE. Rząd sowiecki deklaruje, że nie ma pretensji do złota niemieckiego, zdobytego przez aliantów zachodnich.

"SWOBODNE WIADOMOŚCI". Komunikat podaje, że "trzy mocarstwa nie wątpią, iż wskutek zakończenia działań wojennych wszelkie ograniczenia w swobodnym podawaniu wiadomości z Rumunii, Węgier, Bułgarii i Finlandii zostaną zniesione".

WŁOCHY I B.SATELICI OSI. Powołana do życia w Poczdamie rada ministrów spraw zagranicznych W. Brytanii, St. Zjednoczonych, Rosji, Francji i Chin zajmie się przede wszystkim zawarciem układu z Włochami następnie zaś z państwami, które były satelitami osi. Trzy mocarstwa uznają zasługi Włoch dla sprawy zwycięstwa nad Niemcami. W najbliższym czasie nawiązane zostaną stosunki dyplomatyczne z państwami, które były satelitami Niemiec. Pierwsze zebranie rady ministrów spraw zagranicznych odbyć się ma w sierpniu b.r. w Londynie. Rada ta studiować będzie wszelkie zagadnienia terytorialne jakie wynikły w Europie.

MARYNARKA NIEMIECKA. Komunikat podaje, że między trzema państwami zawarto porozumienie co do losu niemieckiej marynarki wojennej i handlowej, nie ujawnia jednak żadnych szczegółów tego porozumienia.

HISZPANIA. Rządy trzech mocarstw poparły wnioski państw, które pozostały w tej wojnie neutralne, w sprawie dopuszczenia ich do światowej organizacji zjednoczonych narodów, pod

(dokonanie na str. 2.)

Komunikat poczdamski potwierdza wyrażone na tym miejscu jeszcze przed rozpoczęciem konferencji przypuszczenie, że zdoła ona rozpatrzyć tylko ograniczoną liczbę spraw. Istotnie, uzgodniono - i to narazie na papierze - tylko politykę trzech mocarstw wobec całokształtu problemu niemieckiego. Porozumienie jest w swych głównych zarysach nowym zwycięstwem polityki sowieckiej. "Niemieckie partie demokratyczne", które mają obecnie otrzymać zezwolenie na działalność na obszarze całej Rzeszy - zostały stworzone pod egidą sowiecką i będą sowieckimi agenturami za pomocą których Moskwa zdobędzie decydujący i wyłączny wpływ na cały naród niemiecki. Zawiedzeni w swych nadziejach panowania nad światem, ogarnięci rozpaczą i głodem Niemcy, są na najlepszej drodze aby stać się plasteliną w twardej i wprawionej w rzeźbiarstwie politycznym rękach Stalina.

Postanowienie o podziale odszkodowań daje Sowietom cały majątek niemiecki we wschodniej połowie Rzeszy plus 25% tego majątku z części zachodniej. W praktyce korzyści sowieckie będą jeszcze większe. Ponieważ mocarstwa zachodnie nie potrzebują niemieckich maszyn, to prawdopodobnie większość ich pozostawią na miejscu.

Stwarza to dla Sowietów dalsze perspektywy zdobyci i zachęta do sięgnięcia po panowanie nad całą Rzeszą. Ukławi im to postanowienie konferencji o zachowaniu całości państwa niemieckiego.

Głównymi przegranymi na konferencji nie są jednak mocarstwa anglosaskie. Są nimi państwa "małe" - na konferencji nieobecne. Przegrana jest Francja, bez której udziału powzięto wszelkie postanowienia, której zupełnie nie uwzględniono przy podziale niemieckich odszkodowań. Przegrane są inne ofiary agresji niemieckiej: Holandia, Belgia, Norwegia, Grecja, o których komunikat nawet nie wspomina.

Przegrana jest Polska. Niech nikogo nie oslepią wielkie nabytki terytorialne - los ich jest niepewny. Podczas

POSTANOWIENIA KONFERENCJI "WIELKIEJ TRÓJKI" (dalszy ciąg ze str. 1.)

warunkiem, że państwa te wyrażą zgodę na zasady ustalone w karcie zjednoczonych narodów. Natomiast trzy mocarstwa nie poparą wniosku w sprawie dopuszczenia do organizacji zjednoczonych narodów rządu hiszpańskiego, który powstał przy poparciu państw osi i pozostawał z nimi w jaknajścisłej kontakcie.

WOJNA Z JAPONIĄ. W zakończeniu komunikatu z konferencji poczdamskiej podano, że "sprawy wojskowe, interesujące trzy mocarstwa, przedyskutowane były przez szefów sztabów" (Aczkolwiek komunikat nie wymienia wyraźnie Japonii, to jednak uważa się powszechnie, że dyskusje te dotyczyły wojny z Japonią - przyp. red.)

gdy mocarstwa zachodnie zobowiązały się popierać na konferencji pokojowej sprawę przyłączenia do Sowietów "Krablowa i okolicy" (pod tym skromnym określeniem należy rozumieć większość Prus Wschodnich), to nie zobowiązały się popierać roszczeń polskich. Zresztą nawet ostateczne przyłączenie ziem na wschód od Odry i Nissy faktycznie dokona się nie na korzyść Polski, ale - Sowietów. Tragikomiczne jest postanowienie o niemieckich odszkodowaniach dla Polski: ma je ona otrzymać z rąk sowieckich. W praktyce jest inaczej: Sowiety od Polski biorą "odszkodowania", wszystko z niej wywołano. Te postanowienia wyraźnie pokazują, że mocarstwa zachodnie już dziś uważają Polskę za składową część Zw. Sowieckiego.

Nie zmieniają tego faktu platoniczne słowa komunikatu o wolnych wyborach w Polsce i dopuszczeniu zagranicznych korespondentów. Wiemy co oznaczają w dzisiejszym żargonie sowieckim, "polskie partie demokratyczne". Korespondenci zagraniczni z Warszawy będą podawać akurat taki sam rzeczywisty obraz stosunków w Polsce, jak robią to obecnie korespondenci z Moskwy.

Zobowiązania W. Brytanii i St. Zjednoczonych "ułatwienia powrotu do kraju Polakom z zagranicy" dotyczą oczywiście tylko osób, które wyrażą ku temu ochotę. Oba państwa mają zobowiązania moralne - a częściowo także formalne - wobec olbrzymiej większości wojska polskiego i polskich uchodźców, którzy chcą wrócić tylko do Polski Wolnej, a nigdy - do Polski sowieckiej.

AUDYCJE RADIOWE DLA POLSKICH SIŁ ZBROJNYCH

Począwszy od soboty dn. 4. b. m. nadawane będą codziennie z Jerozolimy audycje radiowe dla Polskich Sił Zbrojnych. Nadawane one będą dwa razy dziennie: rano o godz. 8.35 i wieczorem o godz. 23.10 na falach średnich 377 m. i krótkich 41,55 m. Audycje dla Polskich Sił Zbrojnych nadawane będą na tych samych średnich falach, na których nadaje popularna stacja wojskowa J.C.P.A..

W S K R O C I E

- Król Jerzy VI powrócił dziś do Londynu ze spotkania z prezydentem Trumanem. W dniu dzisiejszym spodziewane jest ogłoszenie pełnej listy gabinetu.

- W Paryżu przypuszczają, że na prośbie Petaina gdzieś dziś do dramatycznych scen, kiedy Petain stanie oko w oko z Lavałem. Obrońcy Petaina do ostatniej chwili sprzeciwiali się powołaniu Lavała na świadka, sąd jednak postanowił go przesłuchać. W związku ze sprowadzeniem Lavała do sądu, gmach, w którym toczy się rozprawa, strzeżony jest przez 1.000 policjantów.

- Prasa brytyjska zamieszcza pierwsze krytyczne głosy na temat komunikatu z konferencji poczdamskiej. Zamieścimy je w jutrzejszym numerze.